

Særutskrift

Arkivsaksnr: 2018/19545

Saksbehandler: Astrid Alice Haug

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Forollhogna	19/2019	10.05.2019

Høringsuttalelse til Nord-Østerdal kraftlags oppstartmelding om fremføring av strøm i Vangrøftdalen, Os kommune

Søker/tiltakshaver: Nord-Østerdal kraftlag (NØK)

Vedlegg:

- Oppstartmelding fra Nord-Østerdal kraftlag datert 28.03.2019 med vedlegg
- NØK-notat fra kartleggingsmøte for utbygging av strøm i Vangrøftdalen, datert 29.01.2019
- Brev fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna til NØK 29.11.2018 – forespørsel om status og formelt ansvar for planlagt tiltak strømfremføring i Vangrøftdalen

Andre saksdokumenter:

- Høringsuttalelse fra villreinnemda for Forollhogna (møte 27.04.2019)
- Møteinvitasjon – brev fra NØK 08.01.2109, invitasjon til møte for kartlegging av godkjenningsprosess for utbygging av strøm i Vangrøftdalen
- Referat fra møte i Os kommune 19.01.2018

Saken er vurdert i forhold til:

Naturmangfoldloven

Verneforskrift for Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde (2001)

Forvaltningsplan for Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde (2010)

Saksopplysninger

Høring/oppstartmelding fra NØK

Bakgrunn

Nord-Østerdal kraftlag (NØK) har som nettselskap med områdekonsesjon for bygging og drift av elektrisk fordelingsnett i Os kommune mottatt forespørsel om forsyning av strøm i Vangrøftdalen. Områdekonsesjonær har etter Energiloven plikt til å tilknytte nye anlegg innenfor sitt konsesjonsområde til strømmettet for uttak av elektrisk energi.

Det aktuelle området er en del av Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde, og tiltaket er søknadspliktig i henhold til verneforskriftene for Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde.

Som tiltakshaver for prosjektet vil Nord-Østerdal kraftlag søke Nasjonalparkstyret for Forollhogna som forvaltningsmyndighet for verneområder om tillatelse til fremføring av kraftlinjer og kabler til Vangrøftdalen som beskrevet i oppstartmeldingen.

Tiltakshaver opplyser at tiltaket ikke er søknadspliktig etter Plan- og bygningsloven, og er ikke pliktig til å utføre en konsekvensutredning i henhold til forskrift om konsekvensutredninger. Det foreligger ingen konflikter med kjente eller registrerte kulturminner slik tiltaket er beskrevet i oppstartmeldingen.

Formål

Formålet med tiltaket er å legge til rette for å opprettholde ei aktiv seterdrift i Vangrøftdalen i tråd med bakgrunnen for opprettelsen av landskapsvernområdet. Det bes om høringsinnspill til oppstartmeldingen innen 15.mai 2019. Innkomne høringsuttalelser vedlegges endelig søknad om tiltak til Nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Det er planlagt arkeologisk befarings i regi av Hedmark fylkeskommune sommeren 2019. Endelig søknad vil utformes basert på innspill fra befaringsen.

Beskrivelse av tiltaket

Tiltaket med utbygging av strøm i Vangrøftdalen er skissert med:

- ca. 20 km høyspent kabel i kabelgrøft
- om lag 1 km høyspent luftlinje
- 12 nettstasjoner
- Lavspenkabler ut fra nettstasjoner forelegges i kabelgrøft.
- Høyspent kabelgrøfter er så langt det er hensiktsmessig plassert langs veifar for å redusere terrenginngrep. Langs veifar etableres kabelgrøft hovedsakelig i veiskulder.
- For å redusere mengden kabelgrøfter i prosjektet benyttes så langt dette er praktisk fellesføring med høyspent og lavspent i samme kabelgrøft
- Det søkes om fremføring av strøm til alle aktive setre og naturlig tilstøtende fritidsboliger i Vangrøftdalen.

Fremføring av lavspenkabler fra nettstasjon til abonnent vil enten gjøres som fellesføring i høyspent kabelgrøft, grøft langs veifar eller grøft på tun/dyrka mark. I søknaden til nasjonalparkstyret vil det bli omsøkt en generell tillatelse til fremføring av lavspenkabler til aktuelle abonnenter på ovennevnte vilkår.

Traseer for høyspent kabel og linje beskrives og begrunnes i tabell og vedlagte kart (vedlegg 1).

Traseer for høyspent kabel og linje er prosjektert i dialog med arbeidsgruppe for strøm i Vangrøftdalen. Nettstasjoner plasseres på bakke. Se vedlegg 2 i søknad for beskrivelse av tverrsnitt for kabelgrøfter. Se vedlegg 3 i søknad for beskrivelse av høyspent luftlinje.

Vurderinger

Verneformål, vernebestemmelser og hjemmelsgrunnlag

Verneformål

Formålet med opprettelsen av Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

Vernebestemmelser § 3)

I følge verneforskriftens § 3, punkt 1 er området vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som *vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter*, slik som for eksempel oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, vegbygging, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, framføring av luftledninger og annen form for grave-, sprengnings- eller borearbeider mv.

Eventuelle unntak etter søknad (§5)

Når virksomheten kan skje uten at det strider mot formålet med vernet, og når særlige grunner taler for det, kan forvaltningsmyndigheten på nærmere vilkår gi tillatelse til:

- Fremføring av nye kraftlinjer, kabler eller telelinjer (§ 5, punkt 6)

Kommentar: Verneforskriftens tillatelsesbestemmelser (§ 5, punkt 6) åpner for å kunne vurdere strømfremføring i Vangrøftdalen. Vilkåret for dette jfr. bestemmelsene er at tiltaket ikke må stride mot formålet med vernet. I tillegg må det foreligge særlige grunner for tiltaket. Forvaltningsmyndigheten kan sette vilkår knyttet til tillatelsen.

Forvaltningsplan for Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde (2010)

Mulighetene for strømforsyning i området er omtalt i kapittel 5.1, s. 18 i forvaltningsplanen for Vangrøftdalen og Kjurrudalen:

«Bensin- eller dieselaggregater gjør at mjølkeproduksjonen i dag i sin helhet er maskindrevet. I Kjurrudalen drives også mjølkeproduksjonen ved hjelp av elektrisk kraft fra strømmett etter at det ble fremført høyspenningsledning i Kjurrudalen i forbindelse med forsvarets anlegg på Vardhøgda.

Å opprettholde ei aktiv seterdrift er helt nødvendig for å ivareta områdets verdier som seterlandskap. Det er viktig å legge til rette for at den aktive setringen i området kan opprettholdes, minst på nåværende nivå. Strømforsyning fremheves som viktig for mange, både med hensyn til melkeleveranse fra setra og i forhold til eventuell småskalaproduksjon i forbindelse med turisme.

Av hensyn til områdets verdi som seterlandskap, bør eventuelle strømfremføring skje ved kabel/hengekabel og framføring må skje på en skånsom måte. Det må stilles strenge krav knyttet til strømbruken i forhold til estetikk og landskap. Det skal ikke være tillatt med utelamper, parabol-antennener eller lignende som er å regne som fremmedelement i det tradisjonelle seterlandskapet.»

Kommentar: Aktiv bruk av området til setring, skjøtsel og beite er avgjørende for å ivareta verneverdiene i landskapsvernområdet. Det viktigste grunnlaget og utgangspunktet for å kunne vurdere fremføring av strøm i Vangrøftdalen er knyttet til behovet i landbruket, og da fortrinnsvis for å styrke og videreføre aktiv seterdrift med melkeproduksjon og dyr på utmarksbeite. Formålet med strøm må være å lette seterdrifta og stimulere til fremtidig setring, samt oppfylle krav til kjøling av melk. Setre med melkeproduksjon er derfor utgangspunktet for å kunne vurdere strømfremføring. I tillegg vil det kunne legges vekt på tiltakets betydning for *landbruksmessig drift* (og tilleggsnæring) på øvrige setre i området, når setrene er knyttet til gardsbruk og er en del av ressursgrunnlaget til garden.

Naturmangfoldloven

Nasjonalparkstyret og andre offentlige aktører skal vurdere tiltaket etter naturmangfoldloven.

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Kunnskapsgrunnlaget § 8 og «føre-var-prinsippet» § 9

§ 8: Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§ 9: Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningsvedtak.

Kommentar: Før nasjonalparkstyret vurderer et tiltak etter verneforskriften må det foreligge et godt nok kunnskapsgrunnlag for vurderingene. Det må foreligge tilstrekkelig kunnskap om de enkelte tiltaks-/trasèers påvirkning på naturmiljøet, samt nødvendig kunnskap om tiltakets mulige positive og negative virkninger (direkte og indirekte) på verneverdiene i området på både kort og lang sikt. Alternative trasèer må vurderes der tiltaket kan komme i konflikt med naturmiljøet og verneverdiene.

Vurderinger av kunnskapsgrunnlaget

Kabel i grøft langs veg

Som tidligere nevnt i innspill til kraftlaget og arbeidsgruppe for strøm vil grøftekabel langs veg vurderes å være det enkleste i forhold til verneverdiene, så fremt det er mulig å legge kabel i eksisterende grøft/skulder, uten særlig nye inngrep i naturen.

Endelig søknad må klart beskrive hvilke tiltak som er nødvendig på de enkelte trasèer og delstrekninger og hvilke arealer som blir berørt. Eventuelle behov for standardheving av veg (eks. breddeutvidelse, større grøft/skulder) som følge av tiltaket må beskrives.

Kabel i grøft i utmarka

Kabel i grøft i utmarka må ses i forhold til naturmiljøet på stedet. Særlige sårbare områder er vassdrag (med elv- og bekkekanter), myr og tørrlendt/grunnlent mark. *Trasèene må sjekkes ut i forhold til sårbare naturtyper, og sårbare og sjeldne arter.* Kartlegging av botaniker anses som en nødvendig del av kunnskapsgrunnlaget for å vurdere de tiltakene som endelig fremmes i en formell søknad.

Trasèene må også avklares i forhold til kulturminner/kulturhistoriske verdier (inklusive samiske kulturminner, og verdien av gamle veger og stier som eventuelt blir berørt av tiltaket.

Der det er foreslått «snarveier» med kabel i grøft i utmarka istedenfor å følge seterveg, krever dette en særskilt begrunnelse. Alternative løsninger langs vei bør beskrives og vurderes sett opp i mot foreslått alternativ.

Høyspent hengekabel

Høyspent hengekabel vil ha direkte innvirkning på landskapsbildet. Søknad må derfor inneholde en landskapsfaglig vurdering av tiltaket. Som utgangspunkt vil det være en svært streng holdning til fremføring av hengekabel i landskapsvernområdet. Det må foreligge særlige grunner for tiltaket som må begrunnes i søknaden. Tiltakets betydning for aktiv landbruksdrift vil være avgjørende.

Landbruksfaglig vurdering

Som grunnlag for behandling av tiltaket må det foreligge tilstrekkelig kunnskap om dagens landbruksdrift i området, og betydningen av tiltaket for de som driver aktivt i næringa. Det bør foreligge en særskilt landbruksfaglig vurdering av tiltaket der følgende bør inngå:

1. Oversikt/kart som viser:
  - setre i drift med melkeproduksjon
  - øvrige setre i bruk med slått og beite og eventuell tilleggsnæring der setra er knyttet til gardsbruk i drift (eller er en del av en samlet landbrukseiendom/driftsenhet)
  - hvilke av aktørene i pkt. 1 og 2 som ønsker å knytte seg til tiltaket
2. En vurdering av tiltaket og de omsøkte trasèer for drift og utvikling av setre med melkeproduksjon og for landbruksmessig drift av øvrige setre i området.
3. Betydningen av tiltaket (direkte og indirekte) for områdets status som «Utvalgt kulturlandskap i jordbruket»

Vurdering av andre alternativ

Andre alternative tiltak/muligheter for å dekke behovet for strøm til setre i drift med melkeproduksjon bør også vurderes og inngå som en del av det samlede kunnskapsgrunnlaget. Dette både for området som helhet, men også med tanke på drift av enkeltsetre som eventuelt ikke blir en del av tiltaket/søknaden.

Økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10)

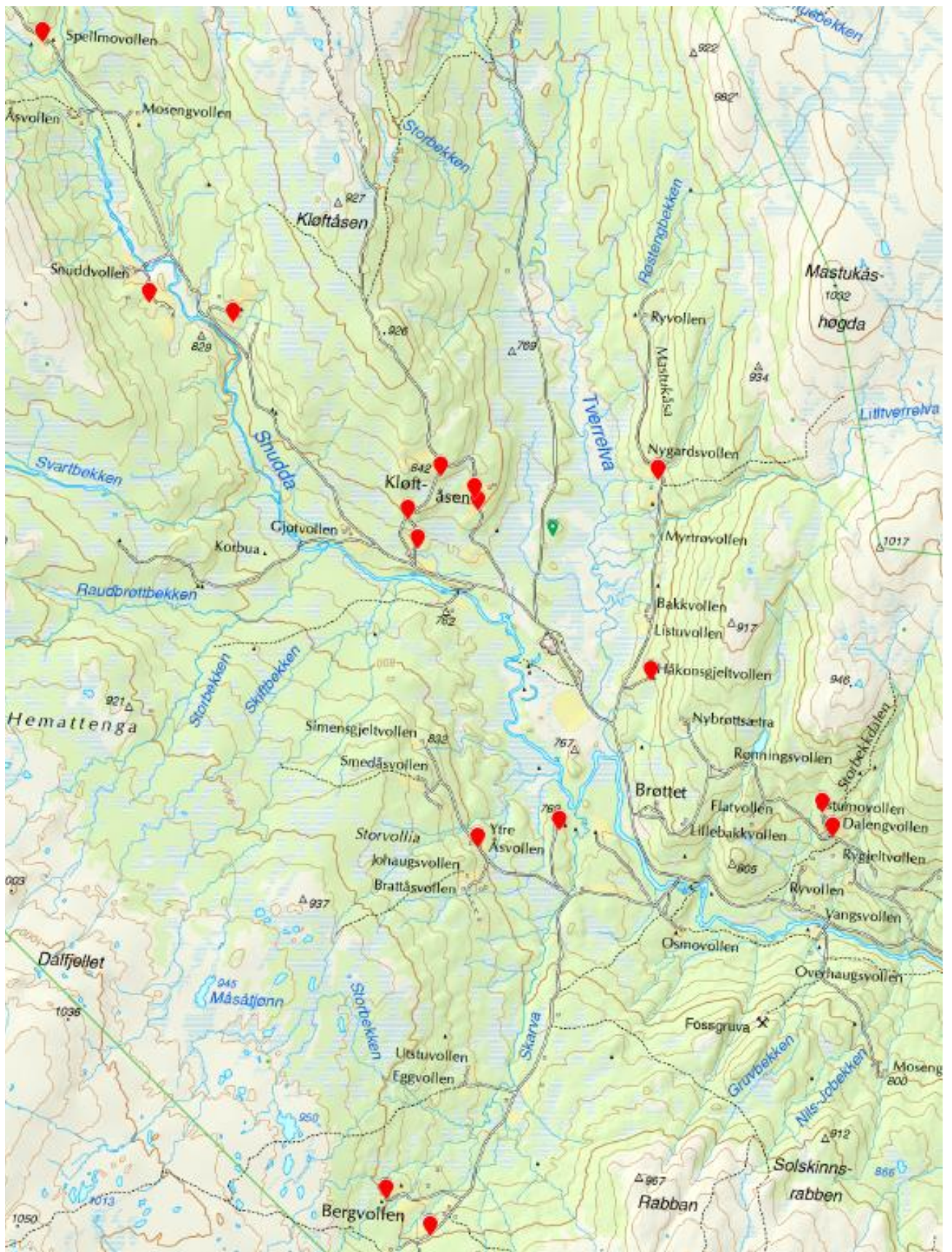
En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Vangrøftdalen er en aktiv seterdal med store kulturlandskapsmessige verdier. Seterdalen har både status som landskapsvernområde, utvalgt kulturlandskap og inngår i cirkumferensen til verdensarven Røros. I regional plan for villrein har område status som «randområde» til nasjonalt villreinområde. Seterdalen grenser opp mot Forollhogna nasjonalpark.

Aktiv seterdrift, skjøtsel av bygninger, setervoller og skog, og ikke minst aktiv bruk av utmarka til beite er avgjørende for å ta vare på verneverdiene. Å legge til rette for fortsatt seterdrift er sentralt og viktig for området. Strømfremføring vil fortrinnsvis lette arbeidet med drifta av setrene. Det vil i tillegg sikre mulighetene for kontinuerlig kjøling av tank, redusere støy, og redusere bruken av diesel for drift av aggregat. Fortsatt seterdrift med melkeproduksjon er imidlertid avhengig av mange andre faktorer i tillegg.

Setre i drift med melkeproduksjon innenfor verneområdet i Vangrøftdalen (kart utarbeidet av: Berit Siksjø, Os kommune)

Dersom hovedparten av trasèene legges i kabelgrøft langs veg og suppleres med egnede og skånsomme trasèer i utmark, vil strømfremføringen isolert sett ikke føre til skade på verneverdiene. Tiltaket vil bidra positivt til å ivareta en aktiv og levende seterdal som er unik på landsbasis. Det finnes ikke tilsvarende omfang av aktiv seterdrift i noen andre verneområder i landet.

Mulige indirekte virkninger av tiltaket

Utbygging av strøm i hele dalføret (der flest mulig kobles til) vil sannsynligvis føre til økt press på viktige natur- og kulturverdier i området. Dette er det viktig å ha et bevisst forhold til. Når eiere av hytter og setre legger betydelig midler inn i fremføring av strøm i området, vil krav om oppgradering, standardheving og utvidelse av bygninger komme naturlig og dermed økt press på bygningenes kulturhistoriske verdier og lokal byggeskikk. Det er viktig å ta vare på områdets preg som seterdal, slik at den ikke «hyttifiseres» dvs. endrer sitt preg som seterdal til hytteområde.

Oppgradering av bygg og bedre komfort fører ofte til ønske om mer helårsbruk av setrer og hytter og økt press på vinterbrøyting av seterveger. Vinterbrøyting av seterveger flytter trafikken og ferdselen lenger inn i dalene, og flytter også utgangspunkt for turer til fjells nærmere inn mot sårbare områder for villrein. I dag er villreinen relativt skjermet for trafikk og ferdsel vinterstid, med lite trafikk inn i sentrale deler av fjellet. I NINA-rapport 1331 om villrein og ferdsel vises det til at grunneiere og rettighetshavere har et stort ansvar i forhold til å styre ferdsel og trafikk på vegene inn i området for å skjerme villreinen, spesielt i særlig sårbare tider av året. Vinterbrøyting av seterveger kan også føre til behov for nye skitrasèer.

Os kommune har et viktig ansvar i arealforvaltningen. Seterdalene har status som landbruks-, natur- og friluftsområder (LNF-områder), og de totale interessene innenfor formålet må ivaretas av kommunen. Forvaltning av bygninger og utvikling av byggeskikken er også et viktig ansvar for kommunen.

Hva slags seterdal ønsker man at Vangrøftdalen skal være i framtida? Hva slags bruk og utvikling ønsker man seg lokalt? Hvordan kan man på best mulig måte ivareta de verdiene som området har i dag? Dette er viktige diskusjoner som bør tas som en del av lokal høring av tiltak for utbygging av strøm. Innspillene vil være viktig for de ulike aktørene som er satt til å forvalte området. Os kommune bør ha en sentral rolle i å drøfte dette med alle interesser og parter i området.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11)

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12)

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

God beskrivelse av tiltakene og hvordan disse skal utføres for å ivareta miljøhensyn og begrense inngrepenes størrelse er en viktig del av søknaden. Det bør stilles særlige miljøkrav til de/de aktører som skal utføre tiltakene i praksis.

Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Forollhogna - 10.05.2019

Innstilling til vedtak:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har følgende innspill og merknader til oppstartmelding fra Nord-Østerdal kraftlag om fremføring av strøm i Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde:

1. Nasjonalparkstyret er positiv til at det ses på muligheter for fremføring av strøm i Vangrøftdalen for å styrke og lette drifta av setre med melkeproduksjon. Dette er selve grunnlaget for å vurdere strømfremføring i seterdalen. Tiltak og trasèer må derfor planlegges ut fra dette hovedformålet. Aktiv seterdrift, skjøtsel og bruk av setervoller og dyr på utmarksbeite er avgjørende for å ivareta verneverdiene i seterdalen.
2. Nasjonalparkstyret vil i tillegg skissere følgende prinsipper som grunnlag for utbeiding av formell søknad:
  - a. Fremføring av strøm bør i hovedsak planlegges med kabel i kabelgrøft langs eksisterende veg for å minske inngrep i naturen.
  - b. Korte trasèer i utmarka (nært veg) kan vurderes der dette er hensiktsmessig og der tiltaket ikke er i konflikt med viktige natur- og/eller kulturverdier.
  - c. Det vil være en streng holdning til fremføring av kabelgrøft over lengre strekninger i utmark særlig der trasèen krysser sårbare naturtyper (eks. myr). Alternative løsninger må utredes for trasèene som går i utmark fra Brøttet via Stolvollia til Skarvdalen og fra Kløftåsen via Bratthaugen til Såttåhaugen. Disse strekningene bør planlegges med utgangspunkt i eksisterende veger.
  - d. Trasèer langs gamle vegfar kan vurderes når tiltaket ikke kommer i konflikt med viktige natur- eller kulturhistoriske hensyn.
  - e. Det vil være en særlig streng holdning til fremføring av luftlinjer, også langs veg.
3. Nasjonalparkstyret for Forollhogna slutter seg til saksbehandlers vurdering av behov for supplerende kunnskap som grunnlag for utarbeiding av endelig søknad og som grunnlag for nasjonalparkstyrets vurdering av tiltaket etter verneforskriftens bestemmelser.

Det vises særlig til følgende momenter:

  - 3.1. Kunnskap om tiltakets og de enkelte trasèenes påvirkning på naturen og omgivelsene, herunder landskapsbildet må foreligge som del av søknaden. Det må foretas en kartlegging av sårbare naturtyper og arter som blir berørt av de ulike trasèene, med en faglig vurdering av tiltakets innvirkning på naturmiljøet. Tiltakshaver er ansvarlig for at slik kartlegging blir utført.
  - 3.2. Tiltak for eventuell kryssing av vassdrag må beskrives nærmere og avklares særskilt med berørt vassdragsmyndighet.
  - 3.3. Det bør foreligge en samlet landbruksfaglig vurdering av tiltaket, der tiltaket som helhet og de ulike trasèvalg er vurdert i forhold til landbruksinteressene i området. Det vises til vurderinger i saksfremstilling.
  - 3.4. I tråd med oppstartmelding forutsettes det at forholdet til kulturminner og kulturverdier er avklart og at nødvendig kunnskap om disse inngår som en del av kunnskapsgrunnlaget for søknaden. Dette gjelder også forholdet til samiske kulturminner.

- 3.5. Ved søknad om fremføring av luftlinje forutsettes at det er foretatt en landskapsmessig vurdering av tiltaket som grunnlag for søknad, og at det foreligger en særskilt landbruksmessig begrunnelse for tiltaket.
4. Nasjonalparkstyret ber om at det som del av kunnskapsgrunnlaget – også ses på og vurderes/utredes andre muligheter for tilgang til strøm til de setrene som er i aktiv drift med melkeproduksjon i Vangrøftdalen som alternativ til det fremlagte tiltak.
5. Strømfremføring i seterdalen berører mange ulike interesser, og vil indirekte kunne føre til press på viktige natur- og kulturverdier i området. Det vises til saksutredning. Nasjonalparkstyret anbefaler derfor at Os kommune som planmyndighet tar ansvar for å gjennomføre en bred lokal høring av tiltaket før søknad legges frem for behandling i nasjonalparkstyret.

Behandling

Før saken ble satt, orienterte Runa Finborud om at ho er styremedlem i NØK og reiste spørsmål om sin habilitet. Et enstemmig nasjonalparkstyret erklærte Finborud inhabil etter forvaltningslovens § 6, 1.ledd, bokstav e, og ho fratrådte saken.

Innstillingen til høringsuttalelse ble drøftet gjennom av nasjonalstyret, og det ble gjort endringer som nasjonalparkstyret sluttet seg enstemmig til (7-0).

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har følgende innspill og merknader til oppstartmelding fra Nord-Østerdal kraftlag om fremføring av strøm i Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvern-område:

1. Nasjonalparkstyret er positiv til at det ses på muligheter for fremføring av strøm i Vangrøftdalen for å styrke og lette drifta av setre med melkeproduksjon. Dette er selve grunnlaget for å vurdere strømfremføring i seterdalen. Tiltak og traséer må derfor planlegges ut fra dette hovedformålet. Aktiv seterdrift, skjøtsel og bruk av setervoller og dyr på utmarksbeite er avgjørende for å ivareta verneverdiene i seterdalen.
2. Nasjonalparkstyret for Forollhogna slutter seg til saksbehandlers vurdering av behov for supplerende kunnskap som grunnlag for utarbeiding av endelig søknad og som grunnlag for nasjonalparkstyrets vurdering av tiltaket etter verneforskriftens bestemmelser. Det vises særlig til følgende momenter:
  - 2.1. Kunnskap om tiltakets og de enkelte traséenes påvirkning på naturen og omgivelsene, herunder landskapsbildet må foreligge som del av søknaden. Det må foretas en kartlegging av sårbare naturtyper og arter som blir berørt av de ulike traséene, med en faglig vurdering av tiltakets innvirkning på naturmiljøet. Tiltakshaver er ansvarlig for at slik kartlegging blir utført. Alternative løsninger må utredes for traséene som går i utmark fra Brøttet via Storvollia til Skarvdalen og fra Kløftåsen via Bratthaugen til Såttåhaugen. Disse strekningene bør planlegges med utgangspunkt i eksisterende veger.
  - 2.2. Tiltak for eventuell kryssing av vassdrag må beskrives nærmere og avklares særskilt med berørt vassdragsmyndighet.

- 2.3. Det bør foreligge en samlet landbruksfaglig vurdering av tiltaket fra landbruksmyndigheten, der tiltaket som helhet og de ulike trasévalg er vurdert i forhold til landbruksinteressene i området. Det vises til vurderinger i saksfremstilling.
  - 2.4. I tråd med oppstartmelding forutsettes det at forholdet til kulturminner og kulturverdier er avklart og at nødvendig kunnskap om disse inngår som en del av kunnskapsgrunnlaget for søknaden. Dette gjelder også forholdet til samiske kulturminner.
3. Strømfremføring i seterdalen berører mange ulike interesser, og vil indirekte kunne føre til press på viktige natur- og kulturverdier i området. Det vises til saksutredning. Nasjonalparkstyret anbefaler derfor at Os kommune som planmyndighet tar ansvar for å gjennomføre en bred lokal høring av tiltaket før søknad legges frem for behandling i nasjonalparkstyret.